

Vélemény

DÉNES
FERENC

SPORTKÖZGAZDÁSZ

RAJTA, SPORTOLJ VÍGAN, IFJÚSÁG!

A múlt év végén elfogadott 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről előírja, hogy a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik – az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon felmenő rendszerben –, az iskola köteles megszervezni a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében. A rendelkezés megosztja a pedagógus- és a szülői társadalmat. Az egyik végletes vélemény szerint végrehajthatatlan a törvény, mert hiányoznak elsősorban az infrastrukturális feltételek, a másik véglét szerint rövid időn belül itt lesz a sportkánya, munkára, harcra kész fiatalok özönlenek a gyárakba és a földekre, nő a termelés és az olimpiai aranyérmek száma, csökken a betegkassza kiadása.

Van egy jó hírem: a program sikere igazában csekély mértékben függ az infrastrukturális adottságoktól. A rossz hír viszont az, hogy a mindennapos testnevelés bevezetése és következetes végigvitele – azért ez is feltétel – önmagában nem garantálja azt, hogy alapvetően változnak meg Magyarországon a mozgáshiányos életmódból fakadó problémák.

Hazánkban tényleg nem valami rózsás a szabadidős sport helyzete, ezen belül a közoktatási intézmények létesítményellátottsága. Több évtizedes elmaradásokról beszélünk, a helyzetet csak a 90-es évek közepén lebonyolított tornaterem-építési program próbált nagyságrendileg javítani. Részben demagóg szöveg, de ahogy az olimpiai jutalmazásra hipp-hopp „előkerült” több mint kétmilliárd adóforint – és a keretet remélhetőleg jelentősen növelik majd a paralimpiai sikerek

–, úgy akárcsak hasonló nagyságrendű erőforrással bizony javítani lehetett volna az iskolai sportállapotokon a törvény hatálybalépésének idejére.

Ha nincs is valamennyi iskolához minden igényt kielégítő tornacsarnok, a települések túlnyomó többségében üzemel valamilyen sportlétesítmény, többnyire futballpálya, és ha tényleg semmi sincs, udvar, rét,

park csak akad. Az adottságok olyanok, amilyenek, használni kell őket. Nem kell mindenütt golfoktatást szervezni. Amíg a kifejezett sportolást tényleg nem lehet megszervezni, addig valamilyen fizikai aktivitás biztosan végezhető, legyen „csak” szó egészségügyi sétáról vagy hógolyózásról. A jogszabály egyébként többféle megoldást is engedélyez, kifejezetten értékes a sportszervezetekkel való együttműködés lehetősége, ami – leszámítva a kiskapuk és sumákságok felrémlő árnyát – valóban távlatot nyithat a diáksportban.

Az ördög az akaratban, a motivációban, a kultúrában rejlik. A gyerekek sportoltatása, szabadidős fizikai aktivitásuk megszervezése eddig sem volt tiltott. Azokban az iskolákban, ahol ennek eddig is kultúrája volt, kötelezettségek nélkül is megteremtették a feltételeit, lehetőségét. Ha nem a kötelező tanórán, akkor azon kívül. A jogszabály lehetőség. A program csak akkor lesz sikeres, ha a kötelező testnevelési órák és/vagy az órákon kívüli szervezett fizikai aktivitások közösségteremtők, élményadók lesznek. Nem könnyű feladat, viszont nagyon hálás, hiszen a gyerekeknek természetes igényük az örömmel végzett mozgás és a közösséghez tartozás – ami a sportolás maga. Ha a tanulók a környezet számára is láthatóan megtalálják örömeiket a mindennapos testmozgásban, akkor a szülők és a tanár kollégák – és ez a siker kulcsa – támogatni fogják a programot.

Még ha adott esetben kicsit izzadságszagúak is lesznek a nebulók a tesióra után.

Eddig sem tiltották

„A gyerekek sportoltatása, szabadidős fizikai aktivitásuk megszervezése eddig sem volt tiltott.”